

vet, det er en Sag for sig. For Øjeblikket tror jeg ikke, at vi kan komme det nærmere, end vi er.

Niels Rasmussen: Det ærede Medlem (J. Pedersen) mente, at Ligeligheden maa ske dog nok kan opnaas. Jeg erkender, at Ligeligheden kan opnaas, men det bliver da fuldstændig tilfældigt; i Kraft af det i Valgloven nedlagte Princip kan det ikke opnaas. Andet skal jeg ikke komme ind paa nu. Jeg er enig med den ærede Ordfører i, at man kan blive ved at diskutere herom, uden at dette kan forandre Opfattelsen hos Modstanderen.

Indenrigsministeren (Rode): Under en af de mange Valglovsforhandlinger i Rigsdagen tillod jeg mig at udtale som min Anskuelse, at det høje Folketing neppe vilde opgive Enmandskredsen, før i alt Fald et Forsøg var gjort paa at bevare dette System i Forbindelse med Forholdstalsvalgmaaden. Det er dette Forsøg, som nu gøres, og jeg er derfor enig med den højtaerede Ordfører for Udvalgets Flertal (J. Pedersen) i hans Udtalelser i den Betegnelse, han har givet dette Valglovsforslag, og ogsaa enig i, at hvis Forsøget mislykkes, vil det utvivlsomt føre til Bestræbelser for at komme til noget, der bedre tilfredsstillende de Krav, som er stillede i Grundloven om en forholdsmæssig Repræsentation for Anskuelserne. At dette Forsøg gøres, anser jeg imidlertid for et meget stort Gode; thi hvis det ikke blev gjort, og man uden dette gik over til Forholdstalsvalgmaaden i store Kredse, Listevalgmaaden med alle dens Mangler, vilde Befolkningen have opgivet noget af det parlamentariske System, som er et betydningsfuldt og gennem hele vor Historie, ja, gennem de forskellige Folks Historie fastslaaet Gode, nemlig den direkte Repræsentation i Enmandskredse, uden at være overbevist om, at dette var nødvendigt for at opnaa det andet. Forholdsmæssigheden, som ogsaa er et Gode. Det er en ny Tanke at forsøge paa, om man kunde tilvejebringe en Forbindelse imellem de to Valgmaader, hvoraf den ene har den historiske Tradition for sig og har været Udtryk for hele det parlamentariske politiske Liv, saa længe det har levet og virket, og den anden er en ny opfundet Metode, der har til Hensigt at tilvejebringe en Forholdsmæssighed imellem Anskuelsernes Repræsentation. Tanken om at tilvejebringe en saadan For-

bindelse er opstaaet og overhovedet, saa vidt mig bekendt, kun drøftet her i Landet, og vi bliver da ogsaa det første Land, som kommer til at gøre dette Forsøg. Jeg tror derfor, at denne Valglov vil blive fulgt med overmaade stor Interesse overalt i Landene. Overalt i Landene brydes jo disse Krav om Bevarelsen af de gamle Enmandskredse og om at indføre Forholdsmæssighed med hinanden; jeg tror, at man med stor Interesse vil følge, hvorvidt det lykkes i dette Land, som nu vover Forsøget, at forene begge de to Metoders Goder. Det var her i Landet, at Forholdstalsvalgmaaden ved en genial Mands Dristighed første Gang blev ført ud i Livet. Andræ, som opfandt Metoden, blev som Politiker stillet i en saadan Situation, at han var i Stand til at prøve den i Praksis. Han vovede dette Forsøg dristigt, og hans Navn er derved knyttet til det parlamentariske Liv paa en Maade, som er uforgængelig ikke blot her i Landet, men overalt i de parlamentariske Landes Historie. Vi har da ikke paa dette Omraade været ængstelige for at gøre et Forsøg før, og jeg tror, det vil regnes os til Ære, at vi heller ikke er ængstelige for at gøre et nyt Forsøg nu. Jeg modtager da med stor Tilfredshed det Forslag, som Udvalget har stillet; jeg tør sige, at det er for mig ubetinget det mest tilfredsstillende Valglovsforslag, som har foreligget, saa længe jeg har haft Lejlighed til at sidde i Rigsdagen, hvad enten det har været som Medlem af Folketinget eller tillige som Medlem af Ministeriet. Det tilfredsstillende mig i højere Grad end det Forslag, jeg førte her op for lidt over et Aar siden fra Folketinget, og som var bygget for Folketingets Vedkommende væsentligt paa det samme System. Men det havde den Gang den store og betydningsfulde Mangel, at Tillægsmandaternes Tal var saa ringe, at Forsøget paa, om Systemet kunde lykkes, vilde blive gjort under meget ugunstige Vilkaar. Naar Tillægsmandaterne var saa faa, som de den Gang var, maatte man frygte, at Metoden vilde strande just herpaa. Det er da med stor Tilfredshed, at jeg medvirker til, at Forsøget denne Gang bliver gjort under Former, hvor der er Mulighed for, at Metoden kan komme til at virke effektivt. Naar man læser de Paragraffer, hvori Tillægsmandaternes Beregning omtales, vil man jo nok, saaledes som en og anden Politiker har sagt, kunne faa det Indtryk, at det er et ret indviklet